

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **A. H.**, zastoupeného JUDr. Petrem Živělou, advokátem se sídlem Puškinova 5, Vyškov, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor kultury a památkové péče**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2005, čj. JMK 28116/2005 OK-Va, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2008, čj. 29 Ca 166/2008 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Městský úřad Slavkov u Brna (odbor životního prostředí, úsek státní památkové péče), rozhodnutím ze dne 20. 6. 2005, čj. ŽP/5678-05/59-04/zav, vydal závazné stanovisko k rekonstrukci obytného domu ve S., P. 74, na pozemku parc. č. 215 v k. ú. S.

Žalobce a H. H. napadli rozhodnutí městského úřadu odvoláním, které žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 9. 2005, čj. JMK 28116/2005 OK-Va, zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

II.1

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně. Žaloba obsahovala pouze označení napadeného rozhodnutí žalovaného číslem jednacím a návrh rozhodnutí soudu. K žalobě bylo připojeno napadené rozhodnutí žalovaného.

Krajský soud usnesením ze dne 24. 4. 2006, čj. 29 Ca 266/2005 - 10, odmítl žalobu pro absenci žalobních bodů. Konstatoval přitom, že žaloba neobsahuje žádný žalobní

bod [§ 71 odst. 1 písm. a) – f) s. ř. s.], proto vyzval žalobce k doplnění a opravě žaloby (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). Žalobce ve stanovené lhůtě ani později vady žaloby neodstranil a žalobu stanoveným způsobem nedoplnil. Krajský soud proto žalobu odmítl (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).

II.2

Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností.

Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 16. 7. 2008, čj. 8 As 57/2007 - 37 (www.nssoud.cz) zrušil usnesení krajského soudu. V podrobnostech jeho odůvodnění lze pro stručnost na tento rozsudek odkázat.

II.3

Krajský soud poté usnesením ze dne 21. 10. 2008, čj. 29 Ca 166/2008 - 46, žalobu opět odmítl. Vyšel přitom mj. z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 - 58 (www.nssoud.cz), podle kterého žalobce musí v souladu s § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. uvést v žalobě konkrétní skutková tvrzení doprovázená konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Krajský soud se odvolal také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2004, čj. 4 Azs 3/2004 - 48 (www.nssoud.cz), podle něž neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod, může být tento nedostatek odstraněn, ale pouze ve lhůtě pro podání žaloby.

Krajský soud argumentoval také zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu v této věci, podle něhož je z žaloby zcela zřejmé, že neobsahuje žádný žalobní bod a krajský soud si musí nejprve ujasnit, kdy bylo napadené rozhodnutí doručeno žalobci a kdy uplynula lhůta pro podání žaloby. Teprve od vyřešení této otázky se může odvíjet úvaha, zda spadá výzva krajského soudu k odstranění vad žaloby do doby, kdy mohly být její nedostatky ještě odstraněny.

Poté krajský soud uzavřel, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 15. 9. 2005, žaloba pak byla podána dne 14. 11. 2005. Lhůta pro podání žaloby uplynula v den následující po podání žaloby a její vady, spočívající v absenci žalobních bodů, proto již nemohly být odstraněny. Krajský soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

III.1

Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností. Namítl, že soud odmítnutím žaloby porušil články 6 a 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, článek 36 odst. 2 Ústavy (pozn. NSS: *stěžovatel má zjevně na mysli Listiny základních práv a svobod*) a dále články 90 a 95 odst. 1 Ústavy.

Stěžovatel uvedl, že návrh nazval žalobou a dodržel lhůtu k jejímu podání. Dále dodal: „Podle soudu patří k neodstranitelným nedostatkům nedodržení § 71 odst. 1 písm. d) v návaznosti na § 71 odst. 2 věta třetí a následně § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V žalobě ze dne 11. 11. 2005 je v *petitu* uvedeno 'Žaloba na zrušení rozhodnutí vydaném Krajským úřadem Jihomoravského kraje č. j. JMK 28116/2005 OK-Va' a v návrhu rozsudku je uvedeno 'Zrušit rozhodnutí vydaném Krajským úřadem Jihomoravského kraje č. j. JMK 28116/2005 OK-Va. Z

textu petitu žaloby a návrhu rozsudku je patrné, že žalobci nesouhlasí s celým rozhodnutím správního orgánu jako protizákonného a dávají to k soudu, který rozhoduje o zákonech a zákonnosti. Tím jsou dány napadené výroky, v tomto případě napadený výrok a je současně dán žalobní bod. Důvody nezákonného rozhodnutí stěžovatel neuvedl z důvodu, že 'Podávám žalobu v neúplné formě z důvodu časové tísně, protože nemohl najít advokáta, zabývající se touto speciální problematikou.' Proto jej krajský soud vyzval k doplnění žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Stěžovatel namítá, že chybějící náležitosti žaloby pod písmenem d) v § 71 odstavce 1 s. ř. s. jsou důvodem k odmítnutí žaloby, kdežto chybějící náležitosti žaloby, uvedeny pod písmeny a), b), c), e), f) nejsou důvodem k odmítnutí žaloby, přičemž mají stejnou důležitost jako písmeno d). Všechny náležitosti žaloby uvedené v § 71 odstavec 1 písmena a) až f) jsou důležité pro soudní jednání. To znamená, že pokud chybí některá část náležitostí v žalobě, musí být na žádost soudu doplněna nebo podle výkladu soudu pokaždé žaloba odmítnuta. Dále stěžovatel namítá, že žalobní body uvedené § 71 odst. 1 písmene d) nejsou totožné s výroky myšlenými v § 71 odst. 2 věta třetí. Výroky v tomto případě výrokem podle § 71 odst. 2 věta třetí, měl zákonodárce na mysli, že 'Krajský úřad Jihomoravského kraje ... Rozhodnutí Městského úřadu Slavkov u Brna, odboru životního prostředí č. 48/05, č. j. ŽP/5678-05/59-04/zav., ze dne 20. 6. 2005 ... závazné stanovisko k rekonstrukci obytného domu ve S. na P. čp 74 na území městské památkové zóny Slavkov u Brna, se potvrzuje a odvolání zamítá.' Žalobními body podle písmene d) § 71 odst. 1, se podle žalobce rozumí námitky uvedené v odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu ve Slavkově u Brna, Odboru životního prostředí ze dne 6. 7. 2005 a mohou být doplňovány nebo měněny po lhůtě dané v § 71 odst. 2) věta třetí. Taktéž lze měnit náležitosti žaloby uvedené pod písmeny e) a f) po lhůtě dané v § 71 odst. 2) věta třetí do doby než soud bude rozhodovat.“.

Stěžovatel tvrdil také nicotnost napadeného usnesení krajského soudu, protože „Nejvyšší správní soud rozsudkem 8 As 57/2007 - 37 ze dne 16. 7. 2008 ovlivnil a předurčil rozhodnutí Krajského soudu v Brně a to tím, že v odůvodnění rozsudku vyslovil právní názor, který nebyl obsahem kasační stížnosti ze dne 18. 8. 2008 a doplněnou dne 30. 7. 2007.“. Nejvyšší správní soud tím podle stěžovatele porušil články 81 a 82 Ústavy. Tento soud zrušil „pouze tu část usnesení 29 Ca 266/2005 - 10, která se týkala tvrzení Krajského soudu, že žalobce byl řádně vyzván Krajským soudem v Brně dne 24. 2. 2006 k odstranění vad žaloby ze dne 11. 11. 2008 a protože žalobce ani právní zástupce na tuto výzvu nereagovali, byla žaloba odmítnuta ve smyslu ust. § 37 odst. 5 věty druhé a třetí s. ř. s. Ostatní formální části v usnesení jsou v právní moci a nebyly Nejvyšším správním soudem zrušeny. To znamená, že Krajský soud v Brně je vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu pouze v rozsahu kasační stížnosti ze dne 18. 8. 2008, doplněnou dne 30. 7. 2007 a není možné v rámci kasační stížnosti 'vyřábět' další důvody k odmítnutí žaloby.“.

Poslední stížní námitkou napadl stěžovatel výrok krajského soudu o nákladech řízení s tím, že byl úspěšný v řízení o předchozí kasační stížnosti a přestože byla žaloba odmítnuta, měly mu být náklady za řízení o této kasační stížnosti přiznány.

V doplnění kasační stížnosti podle výzvy krajského soudu stěžovatel uvedl, že soud je znalý práva a jistě si z odůvodnění kasační stížnosti dovodí důvody jejího podání ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., ale z opatrnosti dodal, že kasační stížnost podal z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) a e) s. ř. s.

III.2

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.3

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Před věcným posouzením kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval její přípustností. Jedná se totiž o v pořadí druhou kasační stížnost v téže věci [srov. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.]. S ohledem na skutečnost, že krajský soud, v souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným ve zrušovacím rozsudku, zjišťoval další skutečnosti (zejm. datum doručení napadeného správního rozhodnutí stěžovateli) a tyto skutečnosti nově hodnotil (v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu, ale ve zrušovacím rozsudku vyjádřeným pouze obecně *obiter dictum*), Nejvyšší správní soud nyní uzavřel, že kasační stížnost je přípustná.

Dále Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení důvodnosti kasační stížnosti.

Ve vztahu k námitkám podaným v první části kasační stížnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že se argumentace krajského soudu opírá o ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, od níž tento soud nemá důvodu se odchýlit. Stěžovatel namítl, že je z žaloby patrný nesouhlas s celým napadeným správním rozhodnutím. Nejvyšší správní soud připomíná, že žaloba obsahuje pouze označení žalobce, žalovaného, krajského soudu, jemuž je podání určeno, a napadeného rozhodnutí s tím, že se žalobce domáhá jeho zrušení. Z judikatury citované krajským soudem v nyní napadeném usnesení, stejně jako z judikatury citované Nejvyšším správním soudem v předchozím zrušovacím rozsudku, plyne jednoznačný výklad § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle nějž je žalobce povinen uvést v žalobě skutková tvrzení individualizovaná ve vztahu k žalobci a k projednávané věci, a také právní argumentaci, z níž je zřejmé, proč považuje žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Z judikatury citované Nejvyšším správním soudem v předchozím zrušovacím rozsudku zároveň vyplývá, že nedostatek zcela chybějících žalobních bodů může být odstraněn pouze ve lhůtě pro podání žaloby. S ohledem na skutečnost, že stěžovatel podal žalobu předposlední den lhůty, nevznikl prostor nejen pro doplnění žaloby, ale ani proto, aby mohl krajský soud účinně vyzvat stěžovatele k odstranění jejích vad doplněním žalobních bodů. Uvedl-li stěžovatel, že byl v časové tísní a nemohl najít advokáta zabývajícího se danou problematikou, odkazuje Nejvyšší správní soud na svůj předchozí zrušovací rozsudek. Jen stručně lze připomenout, že skutečnosti tvrzené stěžovatelem nemají vliv na běh lhůt ani na důsledky jejich uplynutí a že účastník řízení může za splnění zákonných podmínek požádat o právní pomoc. Neučiní-li tak, musí v souladu se zásadou *vigilantibus iura* sám nést důsledky svého procesního postupu.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani tvrzené nicotnosti napadeného usnesení krajského soudu. V obecné rovině je především třeba uvést, že napadené usnesení by bylo možné považovat za nicotné pouze tehdy, trpělo-li by natolik intenzivními vadami, že by je vůbec nebylo možné považovat za rozhodnutí, např. pro absolutní nedostatek pravomoci soudu apod. (k důvodům nicotnosti srov. důvody definované Nejvyšším

správním soudem ve vztahu ke správním rozhodnutím např. v rozsudku ze dne 22. 7. 2005, čj. 6 A 76/2001 - 96, č. 793/2006 Sb. NSS). Takto zásadními vadami usnesení krajského soudu netrpí. Námitka vznesená stěžovatelem by tedy v případě své důvodnosti mohla vést pouze k nezákonnosti napadeného usnesení. Námitka však není důvodná. Stěžovateli lze přisvědčit, že Nejvyšší správní soud vyslovil část odůvodnění zrušujícího rozsudku, kterou krajský soud citoval v nyní napadeném usnesení, nad rámec nutného odůvodnění. Učinil tak z důvodu procesní ekonomie, neboť zjistil-li by krajský soud, jak se také stalo, že žaloba byla podána ke konci lhůty pro její podání, měla tato skutečnost zásadní vliv na další procesní postup ve věci. V době, kdy Nejvyšší správní soud na svou judikaturu *obiter dictum* odkázal, nebylo zřejmé datum doručení napadeného správního rozhodnutí stěžovateli a další postup krajského soudu se odvíjel teprve od objasnění této skutečnosti. Nejvyšší správní soud upozornil krajský soud odkazem na existující judikaturu na procesní důsledky, které z takové skutečnosti mohou plynout. V tom ovšem nelze spatřovat nedovolený zásah do nezávislosti rozhodování krajského soudu, protože touto judikaturou je vázán i Nejvyšší správní soud (srov. § 71 s. ř. s.), který by ostatně nově zjištěnou skutečnost (datum doručení napadeného správního rozhodnutí stěžovateli, které v době předchozího rozhodování Nejvyššího správního soudu nevyplývalo ze spisu) musel při svém případném dalším rozhodování sám zohlednit (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Důvodná není ani námitka směřující proti výroku o nákladech řízení v usnesení krajského soudu. Do nákladů, o jejichž náhradě krajský soud rozhoduje v novém rozhodnutí poté, co jeho předchozí rozhodnutí bylo Nejvyšším správním soudem zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení, patří jak náklady vzniklé v novém řízení před krajským soudem, tak i náklady, které vznikly v původním řízení před krajským soudem, a též náklady, které vznikly v řízení o kasační stížnosti. Tyto náklady přitom tvoří jediný celek a krajský soud o jejich náhradě rozhodne jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. V zásadě se přitom vychází z výsledku řízení jako takového, nikoliv z jeho jednotlivých částí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, čj. 1 As 61/2008 - 98, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení krajského soudu zákonným, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2009

JUDr. Petr Příhoda

předseda senátu